

تربیت اقتصادی چیست؟

شهید مطهری در کتاب ده گفتار به انجمن اسلامی پز شکان قبل از انقلاب که یک جمعی بودند که در حوزه اسلام و مسلمین فعال بودند و نخبه مجموعه محسوب می شدند و حتی خیلی از آن ها انقلابی بودند عبارتی دارد که قابل تامل است. ایشان می گوید توحید و نبوت شما مسخ شده است.

همیشه برای من سوال بود یعنی چه که توحید شما مسخ شده است اما وقتی با تفکر امام و انقلاب به این کلام نگاه می کنم متوجه می شوم چقدر درست گفته است و ما به خاطر غفلت از این نکته بود که گرفتار طاغوت و شاهان شدیم. این موقله بحث ربوبیت تشریحی الهی است یعنی چه بسا شما خالقیت خدا را قبول داشته باشید و توحید در ربوبیت تکوینی را هم قبول داشته باشید و توحید در ربوبیت تشریحی را نادیده بگیرید و درصدد اقامه حدود خدا و جامعه سازی و داشتن سیاست و حکومت بر نیایید.

پس بایی که برای ما باز می شود این است که شکی نیست که در مسیر تربیت نمی خواهیم از مسیر اسلام و آنچه اسلام گفته خارج شویم. ما با اعتقادات و اخلاقیات و احکام افراد کار داریم. تربیت اسلامی در یک مثلث این گونه شکل گرفته است. اما آنچه مهم است این است که کدام وجه از اعتقادات، کدام وجه از اخلاق و کدام وجه از فقه. اینجا است که به نظر من باید یک تربیت مضاف مطرح کنیم و از آن غفلت نکنیم و دقیقا احکام و اخلاقیات و اعتقادات مضاف را سرلوحه کار تربیتی خودمان قرار دهیم.

اما منظور از تربیت اقتصادی چیست و چه ضرورتی دارد؟ قاعدتا ما باید دنبال این باشیم که اعتقادات اقتصادی اسلامی، اخلاقیات اقتصادی اسلامی و احکام اقتصادی اسلامی را در وجود شخص بنشانیم. وقتی می خواهیم این سه گان را در وجود شخص بگنجانیم با یک سگان دیگر روبرو می شویم که سه گان شناخت، گرایش و رفتار است.